

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 110.

V Ljubljani, v torek 14. maja 1889.

Letnik XVII.

Nemški „schulverein“ pa kranjska hranilnica.

V štev. 91. dné 20. aprila t. l. smo opozarjali, kako bogato je obsipalo zopet to leto vodstvo kranjske hranilnice z večinom slovenskimi žulji nemške zavode, kakor protestantsko in „schulvereinsko“ šolo, ne izvzemši kranjskega „Landes-Lehrervereina“, ki so nasproti našim domačim razmeram ne le v narodnem, marveč tudi verskem oziru. Da smo s tem dregnili v sršenovo gnezdo, ni treba praviti tem, ki poznajo, v kakih razmerah stojé nekateri naših političnih Nemcev proti naši deželi v tem dvojnem oziru. „Laib. Wochenblatt“, glasilo tega nemštva, z dné 4. t. m. je poln zavijanja in psovki proti nam, češ, da nas vodi laž in zvijača, slepa strast, narodni fanatizem, zagrizenost proti vsemu nemštvu, zavist, sovraštvo, predrznost itd., ko smo govorili o tem.

Slovesno oporekamo proti tem in enakim predbacivanjem, če tudi smo prepričani, da bodo malo izdala oporekanja pri naših ljubeznjivih nasprotnikih, dasi jih naše občinstvo dostojneje sodi. Pa naravnost povemo, da nam ni in ne more biti vse jedno, kako se obrača prebitek edinega večjega denarnega zavoda v deželi, kateri jej more biti v nepopisen prospeh, pa tudi v narodni kakor verski propad. Mi želimo, da kranjska hranilnica raste in prospava, kakor se je razvitala od svojega početka; nam je do tega, da naše ljudstvo hrani zaupanje do mogočnega zavoda in pridno donaša vánj svoje krvavo zaslužene žulje, a zahtevamo in bodemo zahtevali vselej odločno, da se premoženje kranjske hranilnice res obrača po § 20. njenih pravil v „dobrodelne in občno-koristne namene v mestu in na deželi“, ne pa v strankarske, kar le prepri razširja v deželi ter neti sovraštvo, njenemu prebivalstvu pa preti z ne malo nesrečo.

Nikdar in nikoli nas prepričal ne bo sotrudnik „Laib. Wochenblatt“-a, da so ravnatelj kranjske

hranilnice njeni lastniki, da le milosti delé z njenim premoženjem, da nihče kritikovati ne sme teh milostij. Naj se vendar enkrat stvari dá pravi pojem. Današnji vek je poln spletek in zavijanja, da se reč drugače imenuje, kakoršna je v resnici, n. pr. liberalno, kar ni liberalno. Ravnatelj kranjske hranilnice niso njeni lastniki, marveč le njeni eskrbniki, ki tedaj njenega premoženja ne smejo devati tja, kamor jih vleče srce, marveč kamor jim veleva pravica.

Da kranjska hranilnica vsako leto dokaj daruje tudi za take zavode v deželi, ki niso izključljivo nemški, nihče tajiti ne more. Saj drugače skoro ni mogoče za deželni zavod, v kateri se stekajo doneski vsega prebivalstva, kakor da tudi tisti neko-like drobtinice dobi, ki mu ni sicer ravno pri srcu. Kako bi se tudi prezrlo to, da bi takoj očita ne bila krivičnost?

Da tudi slovenski zavodi dobivajo podporo kranjske hranilnice, je res, a primeroma nikdar ne toliko, kakor enaki nemški. In to bi se še prenašati dalo, ko bi se premoženje kranjske hranilnice obračalo res poleg slovenskih tudi v dobrodelne in občno-koristne namene naših Nemcev v mestu in na deželi, vsaj Slovenec je krotka stvar in z malim zadovoljen, a da ravnateljstvo kranjske hranilnice tolikanj podpira z njenim premoženjem protestantske, „schulvereinske“ in „landes-lehrer-vereinske“ namene, kakor se že godi nekaj let, je nezaslišano. Tako početje obsoja zaveden Nemec nič manj, kakor Slovenec, katerega vodijo poleg krvnih tudi pravna čuta, ki res ljubi deželo in se veseli njenega razcvita.

Da molčimo o dobrotah protestantske šole in kranjskega „landes-lehrer-vereina“, baviti se nam je z nemškim „schulvereinom“, ki ima toliko navdušenih zaščitnikov pri kranjski hranilnici.

Ako se pomisli: kaj je nemški „schulverein“ in kaj hoče, jasno je kot beli dan, da bi mu iz kranjske hranilnice ne prijal niti bor belič, pa ga njeno ravnateljstvo nekaj let sem

toliko z dobrotami obsipuje, da za samo deško nemško-„schulvereinsko“ šolo kar pet tisočakov daruje.

1. Kaj pa je nemški „schulverein“? Liberalno društvo, ustanovljeno od liberalcev leta 1880, katero vodijo liberalci in na vse kriplje delajo za razširjenje njegovo. Svoj sedež ima to društvo na Pruskem, njegov načelnik v Avstriji je znani dr. Weitlof.

2. Namen tega društva je baje, ohraniti in pospeševati nemško šolstvo posebno v tistih deželah, kjer Nemci živé pomešani z drugimi narodi, da bi ne izgubili nemški otroci svojega jezika in svojih šeg. V resnici pa ščuje to društvo narode in podpihuje ter razširja narodne prepire. Nemški „schulverein“ upije: „Nemštvo je v nevarnosti“, pa pri raznih prilikah spoznati daje, kako je to nemštvo. Med graškimi udi tega društva drznil se je neki vseučiliščnik med gromovitim ploskanjem reči med drugim: „Ta črno-rudeča-žolta zastava je, krog katere se zbiramo, pod katero se nadjamo še vojskovati.“ Drugi pa je Bismarcka proslavljal „kot zaščitnika avstrijskih Nemcev.“ Znani dr. Sturm je v nekem „schulvereinskem“ zboru leta 1886 v Iglavi dejal: „To društvo je odpor vseh liberalnih Nemcev proti slovenski in klerikalni nestropljivosti.“ K tem besedam opomni „Salzb. Chronik“: „Nemški „schulverein“ je bojno društvo proti neliberalnim, posebno proti konservativnim Nemcem.“ Trdim Nemcem mrzi to društvo, imenujejo ga židovsko društvo, ne marajo zanj ne verni, ne narodni Nemci.*)

3. Kako je z nemškim „Schulvereinom“ gledé na verske šolske zadeve? Tisto stališče zavzema,

*) Kdor se natančneje poučiti želi o delovanju nemškega „schulvereina“, pregleda naj knjižico društva „Der Kinderfreund“ pri Pustetu v Solnogradu, n. pr.: „Kann der Katholik beim „Deutschen Schulverein“ mithun?“ „Steht der „D. Sch.“ dem Christenthume feindlich gegenüber?“

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

Kakor knez Sezima, tako tudi njegov sin Hroznata sta bila v veliki ljubezni pri podložnem ljudstvu. Ko bi jih ne bilo, bili bi velikokrat lakoto trpeli. Ko je bilo najhuje, je bila žitnica na gradu odprta in vsakemu so posojevali tudi zastonj. Grajska družina je branila podložnike z mečem, Sezima je zastopal ter varoval svoje podložnike kot dobrotljiv in milostljiv gospod. Starčki so še pomnili, kako veselo je bilo na gradu, ko si je Sezima, močan junak, pripeljal v Toplo gospo Dobroslovo iz starega rodu Černinov. Zato so se tudi danes nádejali, da se bodo kratkočasili pri medicini in dipljah, ko si bo Hroznata, sin in naslednik, pripeljal soprogo Vojslavo na grad.

Komaj so bile priprave končane, oglasil se je v gozdu glas trobente, ropot bobnov in piskanje dipelj. Na gradu so se oprodniki kar gnetli, ljudstvo je drlo skozi vrata in čuvaj je naznanjal razstolp prihod spremstva. Veselim vzklikom po gozdu so odgovarjali glasovi po nasipih.

Rizek je premeril prostor celega dvorišča z zvedavim pogledom, vse je v najzornejšem redu. Čakal je kot najstarejši sluga na gradu koj pri glavnem stolpu. Nepotrpežljivo je hodil sem ter tja. Še pred trenutkom si je bil dovolil povedati slabo mnenje o hrabrosti mladega kneza, zdaj pa bi zanj skočil v ogenj. Celemu rodu gospodov na Topli je bil zmiraj vdan in spolnoval je zvesto vse dolžnosti.

Hroznatova družina je že prihajala iz gozda krenivši v dolino proti vasi Nezdicam. Naprej jezdila je na penastih konjih četa junakov s trobentami, za njimi mlada zakouska, Sezima in njegova soproga s hčarama Vojslavo in Judito, potem pa je sledila mnogoštevilna truma sosednjih mogočnih knezov in svobodnikov z majhnimi pristavami, oprode različnih barv, zastavniki, dajdaši s popotujočim pevcem v sredi.

Za sprevedom so peljali nevestino balo na mnogih vozovih, da so se osi lomile in konji so morali vse moči napenjati.

Komaj so se k gradu približali, začelo je ljudstvo novo gospo pozdravljati. „Živela, naša častitljiva gospa, dolgo življenje in sreča naj jo spremlja na vsaki poti!“

„Živela, sreča in vseh naj jo spremlja pri vsakem delu.“

„Dolga leta naj nam modro in srečno vlada!“

Spreved je bil nepredirljiv. Nekrasa bi bil rad videl mlado gospo, pa ravno zdaj je stopila raz konja s soprogom, ter peš šla proti vratom. Vsa gospoda jo je spremljala; samo dajdaši niso raz konje stopili, da bi se od vseh strani videli. Gospoda je šla koj v sobane, da se počije po trudni, neshojeni poti. Saj se bo še-le drugi dan mlada gospa pokazala, ko bo delila zmagovalcem cene.

Med tem se je veselilo ljudstvo na dvorišči. Dajdaši so obstali na pripravljenem prostoru, ter zagodli poskočnice. Stari in mladi so se prijeli, in brž je donela zemlja, vzkliki veselja so se glasili in medica je tekla iz sodov v velike kupe. Rizek je opravljal krčmarja. Točil je ljudem, kakor tudi sebi v kozarec. „Le veselite se, saj privoščim milostljiva gospoda pridnim podložnikom!“ Pa ni bilo potreba siliti. Kitka in Marta sta plesala v sredi. Lica in oči so se jima svetile samega veselja.

„Kaj plešec, ali ne boš plesal?“ Rudeč kakor rak je obstal Kitka pred nalivajočim Rizkom, ter mu ponujal Marto za ples.

„Varuj se, golobradec; danes je za te ples, jutri se bom s teboj meril pri turnirju.“

„Kakor sem danes kralj na plesu, tako bom jutri, če Bog dá, ovenčan zmagovalcem.“

kakoršno zavzemajo liberalci, stvaritelji brezverske šole. Kadar-koli se prilika nudi, udrihajo zastopniki tega društva, dr. Weitlof, dr. Sturm, dr. Schmeykal in drugi po verskem prepričanju avstrijskega prebivalstva.

4. Stoji nemški „Schulverein“ s prostozidarji v kaki zvezi? „Oesterr. Correspondenz“ je nedavno pisala: „Vse premalo se pazi, kako se skrito razširja framasonstvo v Avstriji in v kako tesni zvezi je z njim nemški „Schulverein“, kajti razno se more konstatovati, da krajevne skupine tega društva ustanovljajo notorični prostozidarji.“ Četudi so taka prostozidarska društva v tostranski Avstriji prepovedana, vendar je polno prostozidarjev, udov nemškega „Schulvereina“. Četudi so ti prostozidarji po imenu marsikje še neznani, vendar protikrščanski duh, ki povsod veje v tem društvu s svojim človekoljubjem, več dolgo ne more slepiti.

Kaj pa naj iščejo prostozidarji v nemškem „Schulvereinu“?

1. Le-ti sami priznajo, da je pred vsem treba polastiti se šol ter vpliv pridobiti na-nje in na učiteljstvo. Glava framasonov, Weisshaupt po imenu, je pri neki priliki dejal: „Povsod je treba ljudstvo pridobiti za ta red. Najboljše sredstvo k temu je vpliv na šolo. Mi moramo biti gospodarji šol in učiteljev.“ Badenski minister, prostozidar Altenstein, pa je rekel: „Le šolo nam dajte, drugo pride samo ob sebi.“

2. Zgodovina nam kaže, da tako povsod tudi delujejo, kjer le morejo, n. pr. na Francoskem, v Italiji in drugod.

3. Ali naj se pa tudi v Avstriji jednako godi? Ali niso tudi pri nas brezverski liberalci? Brezverski liberalizem pa je do pičice enak framasonstvu, vsaj v verskem oziru, ker so načela in naporu obeh v bistvu ista. Vse, kar je še vernega v Avstriji, vpije po verski šoli, liberalci je ne marajo, enako ne prostozidarji in zaščitniki nemškega „Schulvereina“!

In tako društvo naj bi se redilo in paslo s prebitkom tako mogočnega denarnega zavoda v deželi, kakor je kranjska hranilnica, kamor se stekajo v kljub vsemu tajeju in zavijanju naših ljubeznivih nasprotnikov vendar večinoma žulji slovenskega prebivalstva? Cesar se niti dosti liberalna graška hranilnica storiti ne upa in niti beliča ne privoli v jednake strankarske namene, ravnateljstvo kranjske hranilnice že nekaj let sem kar s tisočaki obsipa.

Naj se „Laib. Wochenblatt“ še toliko ubija dokazovati koristi „schulvereinskih“ zavodov, dokazal nam tega ne bo. Naj veruje, če hoče sam, da je kranjska hranilnica lastnina sedanjega ravnateljstva, katero bi zgolj milosti deliti imelo, a nikakih dolžnosti. Naše trdno prepričanje je, da kakor je vis. ministerstvo gledé srenjskega premoženja ukrenilo, da se le-to za „schulvereinske“ namene ne sme uporabljati, mora prej ali slej priti tudi do tega gledé kranjske hranilnice. Zastopnikov našega naroda sveta dolžnost pa je, paznim očesom motriti postopanje naših strastnih nasprotnikov ter postaviti

„Nikar se ne bahaj, da ti ne bode današnja hvala v smeh in grajo. Tukaj imaš medice, napij temu dekletu in zaplešita za-me še enkrat tako visoko.“

Kitka je plesal do noči z vaščani. Nič se niso brigali, da veje hladen, jesenski veter, da je na nebu luna mesto solnca. Še-le ko so se dajdaši preselili v sobo, razšlo se je ljudstvo po vašéh, in na gradu je vse trdno zaspalo.

„Povej mi vendar, dekle“, vpraša mladi Nekrasa Marta med potom, „zakaj je s teboj edino ta mladeneč izmed grajske družine plesal? Kakor bi ne bilo junakov iz sosednih vasi.“

„Ne morem pomagati oče, Kitka me ni hotel pustiti.“

„Ali veš tudi za njegovo ime?“

„Saj hodi k nam, in z Jozo sta ena roka.“

„Nikoli se nisem brigal zanj. Pa ne občuj z njim. Tak oproda je danes tu, jutri tam. Da ti ne bo vedno za petami, ostaneš jutri doma. Turnir tako ni za te.“

Čisto nedolžno veselje je bilo naglo ogrenjeno s pelinom. Marta je pred trenutkom plesala, obljubila junaku, da bo njegovo moč, hrabrost in spretnost občudovala, in zdaj ji je oče prepovedal ne samo jutrajšnji obisk na gradu, ampak tudi vse daljše občevanje z ljubim oprodnikom. (Dalje sledi.)

se na odločilnem mestu z vsemi pripuščeni sredstvi, da se ne bode delovalo z našimi groši brez nas in proti nam, v naš verski in narodni ter celo gmotni pogin.

Tudi naši nasprotniki priti morajo že do zavesti, da ravnateljstvu kranjske hranilnice ne prija lastništvo do njenega premoženja, marveč le oskrbnitvo. Ta velevažni denarni zavod ne sme biti izključljivo v rokah te ali one stranke. Njegovo ravnateljstvo se mora zopet spopolnovati z razumnimi ter vestnimi možmi raznih stanov, kakor je bil to splošnji običaj početkom njegovoga obstanka. Le tako ravnateljstvo nam bode porok, da se bo premoženje kranjske hranilnice obračalo po § 20. „za res dobrodelne in občekoristne namene v mestu in na deželi“. Takrat pa tudi nemški „Schulverein“ niti počenega groša od slovenskih žuljev več dobil ne bo. —eki.

Pred dvajsetimi leti.

Et meminisse juvat.

Čuden pojav je to, da v dōbi, v trenutji, ko nemško-liberalna stranka praznuje in proslavlja sedanje šolske postavbe, ki so bile pred dvajsetimi leti vzlic silnemu odporu slovenskega naroda in veliki večini družih narodov avstrijskih vsprejete in potrjene v državnem zboru ter uvedene v javno življenje, prihaja gosp. naučni minister Gautsch s svojimi šolskimi predlogami, o kojih so se v drž. zboru vsi klubi desnice brez razločka enoglasno nepovoljno izrekli, in mi naravnost izrekamo, da nas Slovence ta predloga vže celó ne more zadovoljiti, kar so tudi naši poslanci izjavili, da ta novela ne izpolni ni jedne želje in zahteve slovenske v šolskem oziru. Naj ima gospod minister kakoršnekoli želje, mi se ne odrečemo ni za pičico našemu slovenskemu šolskemu programu. Stališče naše je brez dvojbe jasno, na kojem stojimo in smo stali od prvega početka.

Slovenski narod se nikoli ni mogel sprijazniti s postavami, katere so mu skovali v državnem zboru njegovi nasprotniki. In kar se tiče teh šolskih postav, pač poznavatelj naših domačih razmer ne more biti v zadregi, da spozná in razloči, je li škoda narodnosti naši manjša, nego zlo, katero smo trpeli in trpimo z volilnimi redi. Ves narod se je zavedal, česa so pomenile za njegov kulturni razvoj te postavbe in se je kot jeden mož oglašil zoper nje. Burni protesti, s kojimi so bile Hasnerjeve postavbe takrat pozdravljene na slovenskih ljudskih taborih, niso izginoli iz našega spomina. Povzdignil je glas svoj narod naš zoper nje po taborih v Žalcu, v Ljutomeru, Šempasu, Rožeku, v Vipavi, Cérknici, na Vižmarjih itd. Politkarji, rodoljubi, žurnalistika slovenska, sploh vse, kar je v javnosti igralo ulogo, stalo je ko zid zoper nje.

In česa smo zahtevali gledé šolstva, čegar neizmerno važnost smo imeli vedno pred očmi? Namen vseh teh teženj bila je šolska samouprava, ta eminentna in prva podloga našega politično-narodnega programa. Žal, da vsi rodoljubni naporu, v kojih so poslanci naši vztrajali celih dvajset let, še dandanes niso končani, in kdo vé, kedaj se bomo veselili na tem polji povoljnejših vspehov! Pokojni voditelj naroda, dr. Janez Bleiweis, in prvi naši poslanci proglasili so nebrojokrat, da smatrajo za svojo prvo dolžnost, da se med slovenskim narodom ne širi samo omika, temveč privaja na višjo stopinjo, ker v represtanem narodnostnem boji po slovenskih pokrajinah samo isti zmaga, kdor bode največ skrbel za izobraženje naroda svojega. Doslednost in vsa preteklost teh množ sta porok za odkritosrčnost njih besedij, in Slovenci jim gotovo tudi v prihodnje ne bodo odrekli zaupanja.

O tem, kam se ima obrniti narod naš, ali k preustrojitvi šolskih postav ali k težnjam, da se ohranijo tudi v bodoče, ne more dvojiti nihče ni trenutje, kdor ne zatajuje svojega naroda in njega minulosti, kdor pomisli, kake demonstracije se vrše danes po mnogih nemških mestih in med Nemci na slovenskih tleh. Nemško-nacionalni hujskači skladajo slavnostne govore, sploh vse je prirejeno, da se slavnostnim načinom proslavi 14. maj.

Politični nasprotniki naši dobro vedó, kak zaščit imajo v Hasnerjevih postavah in zaradi tega navdušeno proslavljajo današnji dan; oni tudi vedó, česa bi izgubili, ko bi v šolskih postavah zmagala samouprava, in baš zaradi tega se tako ljuto in strastno stavijo z najsrajnejšimi sredstvi zoper njih premembo po robu. Njih glasila priporočajo ljudstvu

tudi, naj danes v spomin dvajsetletnice sedanjih šolskih postav zažiga kresove! Menijo li, da ni še dosti to, kar smo trpeli za minulih dvajset let? Mislijo mar, da jim bode ljud, ko nekdanj njegovemu laži-liberalizmu, verjel, ako mu duhovnika kažejo kot strašilo?

V slovenskem ljudstvu ni še zamrli versko-narodni čut, in ta, nádejamo se, bode poštenim rodoljubnim naporom in težnjam čutaj pred nemškimi in domačimi liberalci. Ta versko-narodni čut, najzanesljivejši kašipot in voditelj korakom našim, nam je pred dvajsetimi leti vcepil v sree in dušo géslo: Šola bodi izročena deželi, okraju in občini! Tega gésla smo se držali celih dvajset let, tej zastavi smo i do danes ostali zvesti in pod njo borili se bomo i nadalje, da zmagamo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. maja.

Notranje dežele.

V današnji seji *gospodske zbornice* je na dnevnem redu tudi vladna šolska predloga. Po opravljenem redu te zbornice pri prvem čitanju ni dovoljena razprava, pač pa sme nasproti zbornici poslancev gospodska zbornica že pri prvem čitanju vladne predloge odklanjati.

Glasiló *nemško-češkega* „bauernbunda“ „Der Bauernbote“ obžaljuje, da se je odklonil nemško-liberalnim veleposestnikom ponudeni kompromis. Utemeljitev tega koraka imenuje list suhoparno ter odreka postopanju nemško-liberalnih veleposestnikov vsako logično zvezo.

Vnanje države.

Včeraj so se v Burgasu pričela dela za novo *bolgarsko* železnico mej Burgasom in Jambolijem. Navzoči so bili princ Ferdinand, ministri, bolgarski agent v Carjigradu, prefekt in vojaški poveljnik plovdivski in veliko povabljenih gostov. — Bolgarska bo odslej razdeljena v šest zdravniških okrajev. Dotične zdravnike bo vlada v kratkem imenovala, in sicer večinoma domačine, ker sedaj bolj ko prej prezirajo tuje. — Dne 11. t. m. so na dvorišči osrednje sofijske jetnišnice usmrtili pet roparjev.

Ruski car bo s carjevno in šestnajstimi vojnimi ladjami na potu v Kodanj sredi avgusta prišel v Kiel, kjer bo obiskal nemškega cesarja. Listi pa odločno oporekajo, da bo car odpotoval tudi v Berlin.

Nemškemu ministru Herfurthu se je posrečilo ugledati pot za sporazumljenje mej rudarskimi delavci in delodajalci. Obe stranki bode izvolili pooblaščenca, ki se bodo v zvezi z vladnimi zastopniki sestavili v nekako razsodišče. Dognano je, da pri tem delavskem gibanju niso vplivali anarhisti, kar je razvidno tudi že iz prijaznosti meščanov nasproti strajkovecem. V Bohumu so vojaki tudi nedolžne ranili. Zaradi tega se je pričela stroga preiskava.

Predvčeraj se je objavila nastopna proklamacija *nizozemskega* kralja: „Kakor upam, priznal mi bo narod, da sem spolnil obljube, katere sem storil pri svojem vladnem nastopu. Vem, da mi je bil narod v veselih in žalostnih dneh vedno zvest. Trudil sem se vedno, da bi koristil domovini. Z živo hvaležnostjo do Boga zrem na preteklost. Božji blagoslov je staro zvezo mej Oranijo in Nizozemstvom utrdil. Danes, v slavnostni dan, prosim enakega blagoslova za moj narod in mojo hišo. Spomin na preteklost je porok za bodočnost Oranije in Nizozemskega, ki sta po božji milosti složni, močni in prosti.“

Francoska svetovna razstava ima sicer zaželjeni gospodarski vspeh, nikakor pa ne političnega vpliva. Stranke si danes takó ostro nasprotujejo, kakor poprej. Radikalci ménjajo celó, da bi čisto nič ne škodovalo razstavi, ko bi padlo sedanje ministerstvo, v katerem oziru so tudi sklenili delovati. Oportunci pa se jih posebno ne bojé, ker se zanašajo na Carnota, ki sicer ni pristaš nobene stranke, a se vendar najbolj nagiba k oportuncem. Da bi pospešili svojo stvar, nameravajo postaviti v Parizu Thiersu spomenik, kar so hoteli storiti že pred leti, a se jim je ponesrečilo. — O tem se sedaj ne more več dvojiti, da preiskovalna komisija senatnega sodišča vzlic vsej marljivosti ni našla vzroka, da bi mogla predlagati, naj se Boulanger zatoži zaradi veleizdaje. Edina „Republique Française“ si upa prorokovati, da bo „general“ obsojen. Ostalo republikansko časopisje se tolaži s tem, da je Boulanger bolan in da so mu zdravniki priporočili nepogojno mirovanje. Čudež bi pa tudi ne bil, ko bi prekmalu začel hirati „general“ enako Gambetti, ki sta si popolnoma enaka gledé razuzdanega življenja.

Floquet, ki se je dlje časa mudil v Rimu, kjer si je ogledal umetniške zaklade, imel je poleg tega od svoje vlade nalog, da bi sprijaznil *Italijo* s Francijo, in sicer na podlagi trgovinske pogodbe. Francija bi bila pripravljena odjenjati gledé tarifov za italijansko vino in olje, Italija pa naj bi se odpovedala kapitulacijam v Tunisu. Toda Crispi, akoravno osoben prijatelj Floquetov, ni mogel sprejeti teh pogojev, ker broji italijanska naselbina v Tunisu 40.000 duš in bi se temu dogovoru gotovo srdito

protivila zbornica. Sploh pa se Italija boji, da bi v tem slučaju Francija predrugačila svoj protektorat v prilastitev kakor vidimo, ne zaupate si dosti italijanska in francoska sosedinja. — Predvčeraj se je v Rimu pričelo zasedanje italijanskega odbora mirovnega društva. Navzočih je bilo 98 odposlancev, ki so zastopali 39 odborov. Prečital se je med drugim predlog, da se izroči papežu razsodništvo o miru, to pa še le potem, ko se bodeta spravila Italija in sv. Stol.

Pri otvorjenju Misulisevega spomenika v Siro se je pripetil dogodek mej grškim mornaričnim ministrom in ruskim poveljnikom Domskojem, ki je po časopisju in v diplomatskih krogih napravil veliko prahu: Domskoj proti običajem ni obiskal ministra. Ko je ruski poslanik Buecov pri dvornem obedu ministru predstavil Domskoja, branil se je minister seči Domskoju v roke, slednji pa se je zaradi tega nedostojno nasproti gostom izjavil o ministru. Buecov je storil zaradi tega korake pri grškem kralju, a časopisje odobrava postopanje ministrovo kot primerno narodnemu dostojanstvu.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, 4. maja. Imenovanje prevzv. knezo-nadžkofa grofa Schönborna kardinalom, koje je objavil vaticanski organ „Osservatore Romano“ in za njim vsi listi, napotilo je premnoge čestilce Nj. milosti nadškofove, da mu pošiljajo svoje brzozjavne in pismene čestitke. Ti pojavi so bili pa nekoliko prenačljivi, kajti oficijelne čestitke umestne so stoprav takrat, ko so vse formalitete in ceremonije s tem imenovanjem dovršene. Najprej se zbere konzistorij kardinalov, v kojem se vrši proklamacija prevzv. nadškofa za kardinala; na to pa višji cerkveni dostojanstvenik izroči novemu kardinalu „cappo“ in papežki breve. Za papeževa poslanca, kakor sem poročal v zadnjem dopisu, izvoljena sta rektor češkega kolegija v Rimu, nadškof Lorenzelli, in papežev gardist grof Moroni. Kardinalski baret izroči pa novemu kardinalu Nj. Veličanstvo cesar sam. Oba poslanca skoro dospeta lesem iz Rima in se odpeljeta potem z nadškofom Schönbornom na Dunaj na dvor. Pozneje poda se nadškof na pot v Rim, da sprejme od sv. Očeta kardinalski klobuk.

Kake rovarje zoper katoliško vero imajo nemški nacionalci na Češkem, pojasni nam nastopni obrazek: Pri nedeljski agitaciji zoper katoliško cerkev v Liberci (Reichenberg), o koji so židovski listi dunajski polni dopisov, igral je veliko vlogo pomočnik warsndorfskega starokatoliškega župnika, neki gosp. Ant. Absenger. Slednji porodil se je v Pragi, kjer stariši še živé. Vzgojen je bil v češkem duhu ter se šolal na češki malostranski gimnaziji. Iz šeste šole vstopil je v kapucinski samostan na Hradčanih, kjer je dostal novicijat. V samostanu se je vselej priznaval k češki narodnosti in se odlikoval na videz z nenavadno pobožnostjo. Minolega leta je kar nenadoma zapustil svoj red ter prestopil k starokatolicizmu. Odpovedal se je svoji veri in — narodnosti. Postal je torej iz bivšega redovnega brata Ferdinanda — to ime je imel v samostanu — protikatoliški misijonar. Čehi gotovo ne zavidajo svojih sosedov zavoljo tacega proroka nove vere.

Nemški veleposestniki, kakor znano, so odklonili kompromis s konservativno stranko, vendar niti z jedno besedico niso naznanili ceste, po koji bi se odstranili spori in pravičnim potom dalo izvršiti poravnaje. Njihovo mišljenje najbolj označuje ta okoliščina, da so zavrgli tudi predlog barona Königswartra, naj se most ne podere popolnoma med obema strankama. Vprašanje, kedo je na Češkem največji neprijatelj miru in sprave, je s tem najbolj pojasnjeno. Zajedno so pa liberalni veleposestniki, kojim je predsedoval baron Aehrenthal in strastno besedičila baron Scharschmid in knez Schönburg, sklenili, da se ne bodo vdeležili prihodnjih deželnozbornskih volitev, koje so vže razpisane, in sicer za volitev poslancev po kmetskih občinah v vsi deželi v 2. dan julija t. l.; za mesta in industrijne kraje v 5. dan julija t. l.; za trgovinske in obrtne zbornice v 9. dan julija; veleposestniki (alodijalno in nealodijalno) volijo v 15. dan julija. Zlasti ljuto in brezozirno v volilni agitaciji po deželi postopajo Mladočehi zoper Staročeha in duhovnike, toda o tem drug pot.

Krasnoznanjsko društvo za češko kraljestvo v Pragi slavi letos svojo 50letnico in vsled tega je priredilo v „Rudolfinumu“ umeteljsko izložbo, koje je otvoril prav priprosto predsednik grof Zdenko Thun, vitez Lama v prisotnosti mnogih družih plemenitašev, povabljenih gostov, umetnikov in žurnalistov. V izložbo poslali sone navadno mnogo svojih umeteljskih proizvodov ne

samo tuji, temveč domači nadobudni češki umetniki. Počenši pri nestorji živečih čeških slikarjev, g. K. Javurki, so tu zastopani s svojimi slikami razven mnogo izkušanih sil tudi 19- in 20letni napolni dijaki praške slikarske akademije. Izmed mlajših umetnikov so izložili tu: Vael. Brožik, Hynais, Adolf Liebscher, Hanuš Schwaigr, Karol Liebscher, Chittussi, Hanuš Knöchl, J. Zenisek, Lerch, Skramlik, Stibral, Dítě itd. Posebno pozornost budi velika in krasna slika Ad. Liebscherja: „Husiti pred Kutno Goro v dan sv. treh kraljev l. 1422.“ Ta slika je najznamenitejša vse izložbe. V glavni dvorani pa vabi Ad. Bartoněk s svojimi slikama: „Pot k umirajočemu“ in „Spor na dvoru“ — obiskovalce. Ljubka genrova slika je tudi: „Pobožnost sv. Janeza na kamenenem mostu“.

Toda tudi plastična dela, zlasti Myslbekova, so mnogobrojno zastopana. Človek nehoté postoji pred mojstersko izgotovljeno soho po vsej Evropi proslulega mojstra Myslbeka: „Oddanost“. To delo priznavajo dandanašnje po vsem umeteljskem svetu za najlepšo in najizbornejšo tvorbo sedanjega veka. Tik „Oddanosti“ odlikuje se znamenito še tega mojstra skupina: „Lumir in pesen“. Soharsko ali kiparsko izložbo dopolnjuje še mnogo domačih in tujih umetnikov s svojimi izdelki, na pr. B. Seeling, Vosmik, Sandtner, Hergesell, Falkmann, Mentzel, povsem tukajšnji umetniki; dalje Eberlein v Berlinu, A. Schaff (Čeh) z Dunaja, Arlossi v Milanu in mnogo družih. Cerkvena umetnost je na tej izložbi zastopana mnogobrojno in častno, toda o tem poročal bodem posebe.

Konečno bodi omenjeno, da bude naša Praga skoro za jedno tipično osobo revnejša in ta je — primorski jesihar, ki potuje s svojo kislom robo po vsem cesarstvu kakor brat njemu iz bornega Slovaškega — dratar, na Slovenskem: piskrevzec. Pravilno se ne smé prodajati očet ali jesih po hišah, ker spada med zavivne tekočine, dalje pa tudi k materijalnemu blagu. Samo sinovi golega Krasa, zlasti iz krajev okolu Volovske v Primorji, imajo pravo, prodajati očet po hišah. Češkim gospodarjem bil je ta primorski pridelek jako omiljen, toda kmalu se je to predrugačilo. Primorci uvidevši, da je njih blago čislano, niso hoteli več hoditi v Istro po novo robo, prodavši prve sodčke, temveč kupili so očeta v tukajšnjih tovarnah in so ga prodajali za svoje blago. S to nepoštenostjo so si pokazili vso kupčijo in so si nakopali jezo trgovcev, obrtnikov in tovarnarjev. Vsled tega je ministerstvo izdalo novo naredbo, vsled koje so dovoljenja veljavna samo za eno leto, in sicer za stanovnike občin Velike in Male Munje in Zejane pri Volovski na Primorskem, novih licenc pa ne dajo več. S tem je ta obrt toli kot uničen. Istrijanci pa, koji so mnogi pri nas skoro postali domači, so brez licence na Češkem — reveži in brez zaslužka, in tako bodo postale praške ulice skoro revnejše za jedno tipično osobo — primorskega jesiharja v debeli sivkasti haljini z majhnim sodčkom, kojega vsebina je pa konči svojemu lastniku naredila še največ — kislosti!

Dnevne novice.

(Nadvojvoda Rainer), nadpoveljnik deželni brambi, pripeljal se je danes v Ljubljano nadzorovat tukajšnjo deželno brambo; jutri popoldne se odpelje v Trst.

(Prevzv. gospod knezoškof lavantski) ekscelencija dr. Jakob Maksimilijan Stepišnik pripeljal se je včeraj v spremstvu mil. g. prelata in kanonika Fr. Kosarja v Ljubljano. Nastanil se je kot gost pri našem prevzv. vladiki, s katerim sta danes popoldne obiskala Marijanišče, kjer tako vspešno delujejo č. sestre iz III. reda sv. Frančiška iz matrne hiše mariborske. Visokemu gostu na čast bil je v škofiji danes slovesen obed, h kateremu je bil povabljen tudi stolni kapitul. Popoldne sta se odpeljala gg. knezoškofa s kanonikom Kosarjem v Repnje, pogledat ondotno šolo šolskih sester.

(Nabiranje krajepisnih imen.) V zadnjem času so nalogo pogodili ugodno: mestni kapelan Žlogar: za Suhor pri Metliki; župnik Petek: za Polšnik; posestnik Križnik: za Motnik in Špitalič; nadučitelj Ribnikar: za Dolenci Logatec, Brod, Čevca, Martinhrib in Žiberše; župnik Meško: za Kapelo, Boračevo, Radence, Očeslavce in Rihtarovce pri Radgoni; B. Flegerič: za Vodrance, Jastrebec, Vitan, Kog, Središče, Obrežje in Šalovce; nadzornik Bezljaj: donesek za Gorije; župnik Pleva-

nec: za Sotesko; župnik Schweiger: za Radovico; župnik in nadzornik Aljaž v zvezi z dijakoma Pretnarjem in Strojem: za Dobravo in Ovsiše; učitelj Fr. Breitschopf: za Korte pri Piranu; učitelj Kenda: za Sedlo na Goriškem; učitelj Petriček v Žalci: za Golovlje, Griže in Petrovče. Lepo hvalo vsem gospodom!

(Grozna nesreča.) Iz Gradca se nam poroča: Včeraj, t. j. nedeljo popoldne okoli 4. ure zgodila se je na Muri velika nesreča. Razbil in potopil se je mali parnik „Styria“ ob Radeckyjevem mostu. Pravijo, da je bilo na ladiji nekaj nad 20 oseb. Ko to pišem, našli so šest mrtvih, tri osebe pa pogrešajo; 14 oseb so rešili. Ko je namreč parnik odrinil iz svojega pristanišča pri plovilišči, zgrabila ga je vsled deževja prederoča Mura ter ga tresčila ob nabrežni zid pod uršulinskim samostanom, kjer se je gotovo koj poškodoval. Nato se je parnik dvakrat zavrtil v krogu, in ljudje so pričeli klicati na pomoč. Pri Nikolajevem nabrežju so vrgli nekemu človeku vrv na breg, a mož ni mogel parnika obdržati, in z vso močjo je tresčil ob kozo Radeckyjevega mosta ter se čez sredo prelomil. Velikanski krik je bil, in v Muri smo videli posamezne osebe. Eden del parnika je voda odnesla, drugi pa je obtičal na mestu. Takoj se je zbralo na tisoče ljudstva. Da nesreča ni bila še večja, pripomogla sta poreški nadzornik Zechner in kavarnar Painsi, ki sta rešila 14 oseb. Nevolja in žalost je velika; povsod trdijo, da bi policija že zdavnaj morala prepovedati to nevarno „igračo“ na Muri, ker se je pripetilo že več nesreč. — Kdo je kriv? pravijo, da je moštvo na parniku bilo vinjeno. Pijonirji in požarna bramba hitro delajo, da z vrvmi in vijaki vzdignejo ostali del ladije. Včeraj so si ogledali nesrečno mesto e. kr. namestnik baron Kubeck, FZM. Schönfeld in GM. Fiedler. (Č. g. Alojzij Žužek), kapelan v Krizih pri Trziči, prestavljen je v Sostro pod Ljubljano.

(Cerkev Matere božje na Rožniku) je dobila novo olupšavo. Trudoljubivi č. g. župnik o. Kalist Medič oskrbel jej je nov veliki altar, katerega je izdelal g. F. Toman iz istrskega, tirolskega, solnograškega in kranjskega marmorja. Altar je visok 9 metrov, širok 4 metre. Stebri in tabernakelj so iz kararskega marmorja. V altaru je nova podoba Matere božje, katero je slikal g. Jurij Šubic.

(Glasbena akademija.) V redutni dvorani bude jutri ob 1/2 8. uri zvečer glasbena akademija na korist ubogim dijakom e. kr. višje realke v Ljubljani pod vodstvom učitelja petja g. Ant. Foersterja. Vspored smo že objavili,

(Na tukajšnji e. kr. pripravnici) pričela se bude pismena matura dne 3. junija, ustna dne 1. julija.

(Kreditno društvo) kranjske branilnice ima v četrtek dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani branilnični XIV. redni letni zbor. Na dnevnem redu so: Poročilo odborovo o delovanju v l. 1888, poročilo pregledovalnega odseka o računskem zaključku, volitev štirih odbornikov, ki po pravilih letos izstopijo, volitev pregledovalnega odseka in posamezni nasveti.

(V Sevnici) se je nastanil kot advokat g. dr. Artur Kautschitsch.

(Izžrebani porotniki.) Za tretje letošnje porotne obravnave, ki se prično 3. junija, so izžrebani kot porotniki naslednji gg.: Josip Dekleva, vžitninski ravnatelj v Ljubljani; Al. Krenner, tovarnar v Loki; V. Schiffer, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Eg. Hirschmann, gostilničar v Ljubljani; Hugon Eberl, pleskar v Ljubljani; Jos. Bahovec, molar v Ljubljani; Jos. Poženu, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; J. Mallner, posestnik in gostilničar v Želečah; Jak. Čik, hišni posestnik v Ljubljani; Er. Jevnikar, trgovec v Ljubljani; J. Gostinčar, posestnik v Dolu; Jos. Ogorelec, posestnik v Razdrtem; Peregrin Kajzel, trgovec v Ljubljani; Jernej Žitnik, hišni posestnik v Ljubljani; An. Lindtner, trgovec v Kranji; Jos. Juvan, hišni posestnik v Ljubljani; Jos. Geba, urar v Ljubljani; An. Kremžar, pek v Ljubljani; H. Wencel, trgovec v Ljubljani; Fel. Urbanc, trgovec v Ljubljani; Jos. Golob, gostilničar v Kranji; K. Pibovec, posestnik v Kropi; Anton Prelesnik, dež. uradnik v Ljubljani; Ant. Jerančič, hišni posestnik v Ljubljani; Ig. Eržen, up. davčni kontrolor v Ljubljani; Ant. Burgar, posestnik v Hrašah; Adolf Eberl, pleskar v Ljubljani; Oton Wallentschag, koncipijent v Ljubljani; Jos. Schläffer, trgovec v Ljubljani; Fr. Štrukelj, hišni posestnik v Ljubljani; Albiu Slitšcher, trgovec v Ljubljani;

Jos. Lozar, trgovec v Ljubljani; J. Plautz, trgovec v Ljubljani; J. Luckmann, trgovec v Ljubljani; F. Noll, klepar v Ljubljani, in J. Černe, mesar v Ljubljani. Kot namestniki gg.: Jos. Kuhar, uradnik; Fr. Pilko, ključavničar; Ant. pl. Franken, Fr. Treven, Al. Kajzel, Ant. Mikuš, Aud. Uršič, J. Čik in H. Sattner, vsi v Ljubljani.

(Iz Šmartna) pod Šmarnogoro se nam poroča: Preč. g. župnik Anton Namre je minolo nedeljo praznoval 25letnico, odkar deluje pri nas. G. župan Janez Kališ je v imenu občine počastil obče spoštovanega g. zlatomašnika in knezoškofjskega svetovaleca s tem, da je dal pred župnijsko cerkvijo postaviti mlaje in slavolok ter ukazal streljati. Še mnogo let!

(„Zlata Praha“), krasno ilustrovani češki list, je objavil v 25. št. jako lep životopis o umrlem našem rojaku, g. Janezu Šubicu, pod naslovom „Jan Šubič, historický malír“.

(Božje službe pri nemško-liberalnih šolskih demonstracijah prepovedane.) Danes, na dan dvajsetletnice Hasnerjevih šolskih postav, prirejena je cela vrsta nemško-liberalnih demonstracij, s katerimi se ima proslavljati ta dvajsetletnica. Nemški liberalci ne spadajo sicer med tiste, katerim je cerkvena služba božja potrebna, — ljuta agitacija za starokatolicizem vsaj tega ne opravičuje — vendar so jo postavili v vsopred demonstracij. Učinili so to zaradi tega, da bi za te slavnosti širje občinstvo bolj navdušili in prej pridobili z a-se; bile bi jim torej službe božje agitacijsko sredstvo pri njihovih demonstracijah. V ljutomeriški vladikovini na pr. so ta načrt še o pravem času dali na rešeto, in so vsled tega duhovnim oskrbnikom razposlali ukaz in naročili, naj povodom teh demonstracij v proslavo šolskih postav ne opravljajo nobene službe božje. Vsled namena, s katerim so v ljutomeriški vladikovini prirejali te demonstracije, a tudi po Štajarskem in Koroškem (sobotna številka celovških „Freie Stimmen“ izšla je v slavnostnem okviru z uvodnim člankom o šolski slavnosti iz peresa znanega poslanca Dumreicherja), ne dá se tajiti, da se morajo te naredbe popolnem odobravati. Slične slavnosti ne spadajo v cerkev, temveč je zanje primeren prostor v — krčmi, kjer se kupuje ono navdušenje, kakeršnega treba pri jednacih demonstracijah.

(Umrlo) je v Ljubljani od 5. do 11. maja petindvajset oseb, in sicer 11 moškega in 14 ženskega spola; med temi 6 v deželni bolnici, 3 v hiralnici, 2 v mestni revni hiši. — Rojenih je bilo ravno v tem času 14 otrok, in sicer 8 moškega in 6 ženskega spola.

(V Zagrebu) je pravda državnega odvetništva proti Dragotinu pl. Poglediču končana. Sodišče je obsodilo bivšega sekcijkega načelnika pl. Poglediča vsled postopanja proti mestnemu načelniku Sieber-ju po §§ 312 in 313 na 40 gl. denarne globe, oziroma 8 dni zapora.

Telegrami.

Dunaj, 14. maja. Zbornica poslancev: Dunajevski odgovarja na interpelacijo Türkovo o službenini dušnih pastirjev v prisil-

nih delavnicah, da spadajo, v kolikor delujejo kot državni uradniki, pod § 176 pristojbinskega zakona iz leta 1840, dalje na Kraussovo interpelacijo o oprostivni pristojbin pri konvertovanji zemljiških dolgov, da je on sam interpelantovih nazorov ter takoj izdal navodilo v smislu § 2. postave z dné 9. marca 1889 in § 5. izvršilne naredbe z dné 17. marca 1889. Prestopivši k dnevnemu redu je zbornica v tretjem čitanji potrdila postavo o varstvu znamk.

Essen, 14. maja. Izjava vodij delavskega gibanja v Dortmundu pravi, da rudarski delavci ne morejo storiti nobenega koraka, s katerim bi se končal strajk. Rudarji ne morejo pričeti dela, dokler ne izpregovoré podjetniki ter nepogojno ne sprejmó znanih tirjatev rudarskih delavcev.

Umrli so:

10. maja. Marija Petrič, starinarjeva vdova, 46 let, Florijanske ulice 46, jetika.

11. maja. Neža Pirnat, dekla, 84 let, Ribje ulice 7, kap. — Alojzij Gaberšek, natakár, 29 let, Kolodvorske ulice 27, meningitis. — Pavla Mihelič, delavčeva hči, 3 leta, Poljanska cesta 26, božjast.

12. maja. Katarina Kavčič, gostija, 64 let, vsled krča v želodec in črevih.

V bolnišnici:

10. maja. Franc Toman, delavec, 27 let, v podružnici bolnišnice na Poljanski cesti 42, za osepnicami.

11. maja. Ivan Strehar, delavec, 23 let, v podružnici bolnišnice na Poljanski cesti 42, za osepnicami.

12. maja. Jakob Škoda, delavčev sin, 7 let, jetika

Tuji.

10. maja.

Pri **Malléu**: Butschek, trgovec, iz Brna. — Mayer in Böheim, potovalca, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Mallner, gostilničar, z Bleda. — Schwarzkopf, trgovec, iz Trsta. — Stern, Kaiser in Hausner, trgovci, z Dunaja. — A. Klopstock iz Brna. — Trostler in Hagel z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Rozina iz Gradea. — J. Dolenc in Raznošnik iz Trsta. — Miron iz Italije. — Reguli in Schwarz z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
13	7. u. zjut.	735.8	15.6	sl. zap.	oblačno	
	2. u. pop.	735.4	22.2	sl. vzh.	"	0.00
	9. u. zveč.	735.6	16.0	sl. jzap.	"	
Srednja temperatura 17.9°, in 4.3° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 %	86 " 10 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	903 " — "
Kreditne akcije	303 " — "
London	118 " 65 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	57 " 95 "

Na prodaj je hiša

v Florijanskih ulicah št. 33, v kateri je stara, dobro obiskovana gostilna. Natančneje poizvete se v prvem nadstropju na desno. (3—3)

Jaz Ana Czillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi orjaškimi „Loreley“-lasmi, katere sem dobila po 14mesečni rabi od mene same izumljenega mazila, naznanjam: To je edino sredstvo zoper izpadenje las, za pospeševanje njihove rasti, za okrepčevanje lasišča, pospešuje pri gospodih rast polne, krepke brade ter že po kratki rabi takó lasem kakor bradi podeljuje naravni svit in gostot, obvaruje jih do najvišje starosti, da prerano ne osivé. Cena lončku 2 gl. Razpošilja se vsak dan v vse kraje celega sveta po pošti proti poprejšnjemu plačilu ali pa poštneemu povzetju.

Czillag in drugovi,
Budimpešta, Königsgasse,
kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Pri naročitvah šestih in več lončkov 25% rabat in franko-pošiljatev. (20—13)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovani: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štrole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1888	frank.	102,846,222.47
Letni dohodki premij in obresti	"	19,161,298.75
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dóbi društvenega obstanka (1848)	"	207,158,040.—
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dóbi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dóbi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	"	50,971,150.—
	"	1,561,757,680.—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(12—5)

pri

Gvidu Zesch-kotu

Tržaška cesta, št. 3.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Stonove ulice 10-12

priporočata slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.